

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. birželio 18 d.*

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Geležinkelio eismo ir papildomų paslaugų sektorius —
Piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi — Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 — 20 straipsnis ir
28 straipsnio 1 dalis — Administracinė procedūra — Sprendimas, kuriame nurodoma atlikti
patikrinimą — Komisijos įgaliojimai atlikti patikrinimą — Pagrindinė teisė į būsto neliečiamybę —
Išankstinio teismo leidimo nebuvimas — Veiksminga teisminė kontrolė — Atsitiktinai
nustatytos aplinkybės“

Byloje C-583/13 P

dėl 2013 m. lapkričio 15 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto
apeliacinio skundo

Deutsche Bahn AG, įsteigta Berlyne (Vokietija),

DB Mobility Logistics AG, įsteigta Berlyne,

DB Energie GmbH, įsteigta Frankfurte prie Maino (Vokietija),

DB Netz AG, įsteigta Frankfurte prie Maino,

Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, įsteigta Bodenheim (Vokietija),

DB Schenker Rail GmbH, įsteigta Maince (Vokietija),

DB Schenker Rail Deutschland AG, įsteigta Maince,

atstovaujamos *Rechtsanwälte* W. Deselaers, E. Venot ir J. Brückner,

apeliantės,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Komisijai, atstovaujamai L. Malferrari ir R. Sauer, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti
Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Ispanijos Karalystei, atstovaujamai A. Rubio González ir L. Banciella Rodríguez-Miñón,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: vokiečių.

ELPA priežiūros institucijai, atstovaujamai M. Schneider, X. Lewis ir M. Moustakali,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

Europos Sąjungos Tarybai,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai J.-C. Bonichot, A. Arabadjev (pranešėjas), J. L. da Cruz Vilaça ir C. Lycourgos,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. gruodžio 4 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2015 m. vasario 12 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Apeliaciniame skunde *Deutsche Bahn AG* ir jos dukterinės bendrovės *DB Mobility Logistics AG*, *DB Energie GmbH*, *DB Netz AG*, *Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH*, *DB Schenker Rail GmbH* ir *DB Schenker Rail Deutschland AG* (toliau kartu – *Deutsche Bahn*) prašo panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Deutsche Bahn ir kt. / Komisija* (T-289/11, T-290/11 ir T-521/11, EU:T:2013:404, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo Bendrasis Teismas atmetė jų ieškinį dėl 2011 m. kovo 14 d. Komisijos sprendimo C(2011) 1774, 2011 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimo C(2011) 2365 ir 2011 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimo C(2011) 5230 dėl nurodymo patikrinti (toliau kartu – ginčijami sprendimai) pagal 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų [EB] 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205) 20 straipsnio 4 dalį *Deutsche Bahn AG* ir visas jos dukterines bendroves (bylos COMP/39.678 ir COMP/39.731) panaikinimo.

Teisinis pagrindas

- 2 Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnyje „Komisijos įgaliojimai atlikti patikrinimus“ nurodyta:
„1. Komisija, atlikdama šiuo reglamentu jai skirtas pareigas, gali atlikti visus reikiamus įmonių ir įmonių asociacijų patikrinimus.
2. Pareigūnai ir kiti lydintieji asmenys, Komisijos įgalioti atlikti patikrinimus, turi teisę:
a) patekti į bet kurias įmonių ir įmonių asociacijų patalpas, teritoriją ir transporto priemones;
b) tikrinti knygas ir kitus veiklos dokumentus, kokioje laikmenoje jie bebūtų saugomi;
c) paimti ar gauti tokių knygų ar dokumentų kopijas ar išrašus bet kokia forma;

- d) užplombuoti bet kurias verslo patalpas ir knygas bei dokumentus tokiam laikotarpiui ir tokiu mastu, koks būtinas patikrinimui atlikti;
- e) paprašyti bet kurį įmonės ar įmonių asociacijos atstovą ar darbuotoją paaiškinti faktus ar dokumentus, susijusius su patikrinimo objektu bei tikslu, ir užfiksuoti atsakymus.

3. Pareigūnai ir kiti lydintieji asmenys, Komisijos įgalioti atlikti patikrinimus, naudojasi savo teisėmis pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame nurodytas patikrinimo objektas bei tikslas ir nuobaudos, numatytos 23 straipsnyje tuo atveju, jei pateikiamos ne visos reikalaujamos knygos ar kiti veiklos dokumentai arba jei atsakymai į klausimus, užduotus, kaip numatyta šio straipsnio 2 dalyje, neteisingi ar klaidinantys. Komisija pakankamai iš anksto informuoja apie patikrinimą valstybės narės, kurios teritorijoje jis bus atliekamas, konkurencijos instituciją.

4. Įmonės ir įmonių asociacijos turi leisti atlikti patikrinimus, nurodytus Komisijos sprendimu. Sprendime nurodomas patikrinimo objektas ir tikslas, paskiriama data, kada jis turi būti pradėtas, nurodomos 23 ir 24 straipsniuose numatytos baudos ir teisė kreiptis į Teisingumo Teismą, kad šis peržiūrėtų sprendimą. Komisija priima tokius sprendimus pasitarusi su valstybės narės, kurios teritorijoje bus atliekamas patikrinimas, konkurencijos institucija.

5. Valstybės narės, kurios teritorijoje bus atliekamas patikrinimas, konkurencijos institucijos pareigūnai bei jos įgalioti ar paskirti pareigūnai šios institucijos ar Komisijos prašymu aktyviai padeda Komisijos įgaliotiems pareigūnams ir kitiems lydintiesiems asmenims. Tuo tikslu jie naudojami šio straipsnio antrojoje dalyje nurodytais įgaliojimais.

6. Jei Komisijos įgalioti pareigūnai ir kiti lydintieji asmenys nustato, kad įmonė priešinasi pagal šį straipsnį atliekamam patikrinimui, suinteresuota valstybė narė suteikia jiems reikiamą paramą, kur tinkamai pasirūpindama policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pagalba, kad jie galėtų atlikti patikrinimą.

7. Jei 6 straipsnio dalyje numatyta paramai suteikti pagal nacionalines taisykles reikia teisminės institucijos leidimo, dėl tokio leidimo turi būti kreipiamasi. Dėl tokio leidimo gali būti kreipiamasi ir kaip dėl atsargumo priemonės.

8. Jei kreipiamasi dėl 7 straipsnio dalyje numatyto leidimo, nacionalinė teisminė institucija patikrina, ar Komisijos sprendimas autentiškas ir ar numatytos prievartos priemonės nėra savavališkos ar perdėtos atsižvelgiant į patikrinimo objektą. Kontroliuodama prievartos priemonių proporcingumą nacionalinė teisminė institucija gali paprašyti Komisijos tiesiogiai ar per valstybės narės konkurencijos instituciją išsamių paaiškinimų, ypač dėl to, kokių pagrindų Komisija įtaria esant [SESV 101 ir 102] straipsnių pažeidimą, ir dėl įtariamo pažeidimo sunkumo bei įmonės dalyvavimo pažeidime pobūdžio. Nacionalinė teisminė institucija neturi teisės abejoti dėl patikrinimo būtinumo ar reikalauti, kad jai būtų pateikta Komisijos byloje saugoma informacija. Komisijos sprendimo teisėtumą turi teisę tikrinti tik Teisingumo Teismas.“

- 3 Reglamento Nr. 1/2003 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, nepažeidžiant šio reglamento 12 ir 15 straipsnių, atitinkamai susijusių su Komisijos ir nacionalinių konkurencijos institucijų keitimusi informacija ir su bendradarbiavimu su nacionaliniais teismais, Komisijai įgyvendinant įgaliojimus tyrimų srityje surinkta informacija gali būti naudojama tik tam tikslui, kuriam ji buvo surinkta.

Ginčo aplinkybės

- 4 *Deutsche Bahn* yra įmonė, kurios veikla apima krovinių ir keleivių gabenimą tarptautiniu ir nacionaliniu mastu, logistikos sektorių ir šalutinių paslaugų teikimą geležinkelių transporto srityje.

- 5 2011 m. kovo 14 d. Komisija priėmė pirmą sprendimą, kuriuo *Deutsche Bahn* nurodyta leisti atlikti patikrinimą dėl galbūt *DB Energie GmbH* nepagrįstai sudarytų palankesnių sąlygų kitoms grupės dukterinėms bendrovėms, be kita ko, taikant nuolaidų sistemą traukos elektros energijos tiekimui (toliau – pirmas sprendimas atlikti patikrinimą). Šis pirmasis patikrinimas vyko 2011 m. kovo 29–31 d.
- 6 2011 m. kovo 30 d. Komisija priėmė antrą sprendimą atlikti patikrinimą dėl *Deutsche Bahn*, susijusį su galimais DUSS veiksmiais siekiant sudaryti nepalankias sąlygas Vokietijoje veikiantiems grupės konkurentams apsunkinant jiems galimybę naudotis terminalais arba diskriminuojant (toliau – antras sprendimas atlikti patikrinimą). Šis antrasis patikrinimas vyko 2011 m. kovo 30 d. ir balandžio 1 d.
- 7 2011 m. liepos 14 d. Komisija priėmė trečią sprendimą patikrinti *Deutsche Bahn* dėl potencialiai antikonkurencinės grupės bendrovių valdomos infrastruktūros strateginio naudojimo sistemos nustatymo siekiant trukdyti, apsunkinti arba pabranginti grupės konkurentų, kuriems yra būtina prieiga prie DUSS terminalų, veiklą vežimo geležinkeliais srityje (toliau – trečias sprendimas atlikti patikrinimą). Šis trečiasis patikrinimas vyko 2011 m. liepos 26 d.
- 8 *Deutsche Bahn*, per tris patikrinimus dalyvaujant jos advokatams, nepateikė prieštaravimų ir nereiškė nepasitenkinimo tuo, kad nebuvo pateiktas išankstinis teismo leidimas, taip pat nesipriešino minėtam patikrinimui pagal Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 6 dalį.

Procesas Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

- 9 2011 m. birželio 10 d. ir spalio 5 d. pateiktais pareiškimais *Deutsche Bahn* Bendrajame Teisme pareiškė tris ieškinius, kurie buvo sujungti, dėl prašymo panaikinti ginčijamus sprendimus ir atliekant šiuos patikrinimus Komisijos priimtus aktus ir prašymo nurodyti Komisijai grąžinti visas dokumentų kopijas, padarytas atliekant šiuos patikrinimus.
- 10 Grįsdama ieškinius *Deutsche Bahn* nurodė penkis pagrindus, iš esmės susijusius su pagrindinės teisės į būsto neliečiamybę, saugomą pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 7 straipsnį ir 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 8 straipsnį, pažeidimu, nes nebuvo išankstinio teismo leidimo, pagrindinės teisės į veiksmingą teisminę gynybą, užtikrinamą pagal Chartijos 47 straipsnį ir EŽTK 6 straipsnį, pažeidimu, įvairiais teisės į gynybą pažeidimais ir proporcingumo principo pažeidimu.
- 11 Bendrasis Teismas atmetė visą *Deutsche Bahn* ieškinį.

Šalių reikalavimai Teisingumo Teisme

- 12 *Deutsche Bahn* Teisingumo Teismo prašo:
 - panaikinti skundžiamą sprendimą,
 - panaikinti tris ginčijamus sprendimus ir
 - priteisti iš Komisijos per visas procedūras ir visose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas.
- 13 Komisija Teisingumo Teismo prašo:
 - atmesti apeliacinį skundą ir
 - priteisti iš *Deutsche Bahn* bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su Chartijos 7 straipsnyje ir EŽTK 8 straipsnyje numatytos pagrindinės teisės į būsto neliečiamybę klaidingu aiškinimu ir taikymu

Deutsche Bahn argumentai

- 14 *Deutsche Bahn* visų pirma kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad šis nepaisė EŽTT sprendimo *Colas Est ir kt. / Prancūzija* (Nr. 3797/97, ECHR 2002-III) ir nenagrinėjo to teismo priimtų sprendimų bylose *Société Métallurgique Liotard Frères / Prancūzija* (Nr. 29598/08, 2011 m. gegužės 5 d.) ir *Canal Plus ir kt. / Prancūzija* (Nr. 29408/08, 2010 m. gruodžio 21 d.), kai skundžiamo sprendimo 72 punkte nusprendė, kad išankstinio teismo leidimo nebuvimas yra tik vienas iš veiksnių, į kuriuos atsižvelgia EŽTT pripažindamas EŽTK 8 straipsnio pažeidimą.
- 15 Be to, *Deutsche Bahn* kaltina Bendrąjį Teismą padarius teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 66 punkte rėmėsi EŽTT sprendimais *Harju / Suomija* (Nr. 56716/09, 2011 m. vasario 15 d.) ir *Heino / Suomija* (Nr. 56720/09, 2011 m. vasario 15 d.) ir nusprendė, jog juose nustatytas bendrasis principas, kad išankstinio leidimo nebuvimas gali būti kompensuotas *a posteriori* teismine kontrole.
- 16 Galiausiai *Deutsche Bahn* tvirtina, kad penkiomis garantijų kategorijomis, kurias skundžiamo sprendimo 74–101 punktuose išdėstė Bendrasis Teismas, pakankamai neapsaugoma jos teisė į gynybą nuo kišimosi į jos pagrindinę teisę į būsto neliečiamybę, kai Komisija jos patalpose atlieka patikrinimus.
- 17 Komisija, palaikoma ELPA priežiūros institucijos ir Ispanijos Karalystės, ginčija šiuos argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 18 Pateikdama pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą *Deutsche Bahn* iš esmės siekia įrodyti, jog skundžiamame sprendime yra teisės klaidų, nes Bendrasis Teismas, pažeisdamas Chartijos 7 straipsnį ir EŽTK 8 straipsnį, nusprendė, kad išankstinio teismo leidimo nebuvimas neturi įtakos ginčijamų sprendimų teisėtumui.
- 19 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad pagrindinė teisė į būsto neliečiamybę yra bendrasis Sąjungos teisės principas (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Hoechst / Komisija*, 46/87 ir 227/88, EU:C:1989:337, 19 punktą; Sprendimo *Dow Benelux / Komisija*, 85/87, EU:C:1989:379, 30 punktą ir Sprendimo *Dow Chemical Ibérica ir kt. / Komisija*, 97/87–99/87, EU:C:1989:380, 16 punktą), šiuo metu įtvirtintas Chartijos 7 straipsnyje, atitinkančiame EŽTK 8 straipsnį.
- 20 Be to, svarbu patikslinti, jog nors iš EŽTT praktikos matyti, kad EŽTK 8 straipsnyje numatyta apsauga gali būti taikoma ir tam tikroms komercinėms patalpoms, tas teismas nusprendė, kad profesinių ar komercinių patalpų ar veiklos sričių atveju valdžios institucijos kišimasis gali būti platesnės apimties negu kitais atvejais (1992 m. gruodžio 16 d. EŽTT sprendimas *Niemietz / Vokietija*, serija A Nr. 251-B ir 2013 m. kovo 14 d. EŽTT sprendimas *Bernh Larsen Holding AS ir kt. / Norvegija*, Nr. 24117/08).
- 21 Nagrinėjamu atveju visų pirma reikia konstatuoti, kaip išvados 33 punkte pažymėjo generalinis advokatas, kad negalima Bendrojo Teismo kaltinti neatsižvelgus į minėtus EŽTT sprendimus *Société Métallurgique Liotard Frères / Prancūzija* ir *Canal Plus ir kt. / Prancūzija*, nes tie sprendimai susiję ne su EŽTK 8 straipsnio, o su jos 6 straipsnio pažeidimu.

- 22 Be to, reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 72 punkte Bendrasis Teismas, pateikdamas nuorodą į minėto Sprendimo *Colas Est ir kt. / Prancūzija* 49 punktą, teisingai nurodė, kad EŽTT nusprendė, jog išankstinio teismo leidimo nebuvimas tėra vienas iš veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant padaryti išvadą, kad pažeistas EŽTT 8 straipsnis. Minėtame punkte Bendrasis Teismas pridūrė, kad EŽTT atsižvelgė į nacionalinės konkurencijos institucijos įgaliojimų apimtį, kišimosi aplinkybes ir ribotą garantijų skaičių ir kad šie veiksniai skiriasi nuo Sąjungos teisėje susiklosčiusios padėties.
- 23 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad Komisijos įgaliojimai atlikti patikrinimus pagal Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 2 dalį apsiriboja tuo, kad jos pareigūnai, be kita ko, turi teisę patekti į jų pasirinktas patalpas, reikalauti pateikti dokumentus, kurių prašoma, ir padaryti jų kopijas, taip pat apžiūrėti, kas yra jų nurodytuose balduose (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Hoechst / Komisija*, 46/87 ir 227/88, EU:C:1989:337, 31 punktą).
- 24 Be to, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 6 ir 7 straipsnius turi būti prašoma išduoti teismo leidimą, kai atitinkamai įmonei priešinant suinteresuotoji valstybė narė suteikia būtiną paramą, prireikus prašydama policijos ar kitos lygiavertės teisėsaugos institucijos pagalbos, kad būtų galima atlikti patikrinimą, ir kai minėto leidimo reikalaujama pagal nacionalinę teisę. Prašymas išduoti tokį leidimą taip pat gali būti pateikiamas kaip atsargumo priemonė. Be to, šio reglamento 20 straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad nors nacionalinis teismas, be kita ko, patikrina, ar numatytos prievartos priemonės nėra savavališkos ar pernelyg didelės atsižvelgiant į patikrinimo objektą, jis negali ginčyti to patikrinimo būtinumo. Toje pačioje nuostatoje numatyta, kad tik Teisingumo Teismas gali vykdyti *a posteriori* teisminę kontrolę.
- 25 Todėl nepadarydamas teisės klaidos skundžiamo sprendimo 67 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad, atsižvelgiant į EŽTT praktiką, išankstinio teismo leidimo nebuvimas savaime negali lemti patikrinimo priemonės neteisėtumo.
- 26 Kalbant apie *Deutsche Bahn* pateiktą argumentą, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 66 punkte rėmėsi minėtais EŽTT sprendimais *Harju / Suomija* ir *Heino / Suomija*, reikia konstatuoti, kad EŽTT juose aiškiai patvirtino, kad išankstinio teismo leidimo nebuvimas gali būti atsvertas *a posteriori* teismine kontrole, vykdoma tiek dėl fakto, tiek dėl teisės klausimų.
- 27 Darytina išvada, kad šio sprendimo 15 ir 26 punktuose apibendrinti *Deutsche Bahn* argumentai yra nepagrįsti.
- 28 Galiausiai reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 73 punkte priminęs, kad pagal EŽTT praktiką siekiant užtikrinti apsaugą nuo viešosios valdžios savavališko kišimosi turi būti nustatyta griežta teisinė sistema ir griežti apribojimai, skundžiamo sprendimo 74–100 punktuose išdėstė ir nagrinėjo penkias apsaugos priemonių, kurios turi būti sprendimo atlikti patikrinimą pagrindas, kategorijas. Toliau skundžiamo sprendimo 100 punkte Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad nagrinėjamu atveju užtikrinta kiekviena iš šių apsaugos priemonių.
- 29 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad Bendrojo Teismo atliktas išsamus nagrinėjimas atitinka EŽTT nustatytus reikalavimus, kaip matyti iš pirmesnio šio sprendimo punkto, Reglamento Nr. 1/2003 tekstą ir Teisingumo Teismo praktiką.
- 30 Iš tiesų, viena vertus, iš Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 4 dalies matyti, kad sprendime atlikti tyrimą turi būti nurodytas patikrinimo objektas ir tikslas, atitinkamai įmonei taikomos sankcijos ir šios teisė apskūsti sprendimą Teisingumo Teismui.

- 31 Kita vertus, pagal nusistovėjusią teismo praktiką aiškiai nustatytos Komisijos turimų patikrinimo įgaliojimų ribos, ypač kalbant apie tai, kad nekomerciniai dokumentai nepatenka į patikrinimo sritį, apie teisę gauti teisinę pagalbą, advokatų ir klientų susirašinėjimo slaptumo užtikrinimą ar pareigą motyvuoti sprendimą atlikti patikrinimą, taip pat galimybę apskųsti sprendimą Sąjungos teismams (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Roquette Frères*, C-94/00, EU:C:2002:603, 44–50 punktus).
- 32 Be to, kaip savo išvados 38 punkte pažymėjo generalinis advokatas ir kaip nurodyta šio sprendimo 26 punkte, EŽTT mano, kad *a posteriori* teisminė kontrolė leidžia kompensuoti išankstinio teismo leidimo nebuvimą, taigi yra pagrindinė garantija užtikrinant nagrinėjamos tikrinimo priemonės suderinamumą su EŽTK 8 straipsniu (žr., be kita ko, 2014 m. spalio 2 d. EŽTT sprendimo *Delta Pekárny a.s. / Čekijos Respublika*, Nr. 97/11, 83, 87 ir 92 punktus).
- 33 Būtent taip yra Europos Sąjungoje nustatytoje sistemoje, nes Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 8 dalyje aiškiai nurodyta, kad Teisingumo Teismas turi jurisdikciją vykdyti Komisijos priimto sprendimo atlikti patikrinimą teisėtumo kontrolę.
- 34 Sutartyse numatyta kontrolė reiškia, kad Sąjungos teismas, remdamasis ieškovo pateiktais duomenimis nurodytiems pagrindams pagrįsti, vykdo išsamią kontrolę, t. y. atliekamą tiek dėl teisės, tiek dėl fakto klausimų (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 62 punktą ir Sprendimo *CB / Komisija*, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 44 punktą).
- 35 Darytina išvada, jog Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad pagrindinė teisė į būsto neliečiamybę, saugoma pagal EŽTK 8 straipsnį, nepažeidžiama nesant išankstinio teismo leidimo.
- 36 Todėl taip pat reikia konstatuoti, kad nenustatytas joks Chartijos 7 straipsnio pažeidimas.
- 37 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti pirmąjį šio apeliacinio skundo pagrindą kaip nepagrįstą.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su Chartijos 47 straipsnyje ir EŽTK 6 straipsnio 1 dalyje numatytos teisės į veiksmingą teisminę apsaugą klaidingu aiškinimu ir taikymu

Deutsche Bahn argumentai

- 38 *Deutsche Bahn* teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, jog atsižvelgiant į tai, kad Sąjungos teisėje numatyta *a posteriori* teisminė kontrolė, ginčijamais sprendimais nepažeista pagrindinė teisė į veiksmingą teisminę apsaugą.
- 39 Kalbant konkrečiai, *Deutsche Bahn* kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad savo argumentus grindė minėtais EŽTT sprendimais *Société Métallurgique Liotard Frères / Prancūzija* ir *Canal Plus ir kt. / Prancūzija*, nors faktinės aplinkybės nebuvo panašios, nes Prancūzijos konkurencijos priežiūros institucija nagrinėjant tas bylas gavo išankstinį teismo leidimą.
- 40 Komisija, palaikoma ELPA priežiūros institucijos ir Ispanijos Karalystės, ginčija šiuos argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 41 Visų pirma pažymėtina, jog skundžiamo sprendimo 109 ir 110 punktuose Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad iš minėtų EŽTT sprendimų *Société Métallurgique Liotard Frères / Prancūzija* ir *Canal Plus / Prancūzija* matyti, kad kalbama apie kontrolės, įskaitant visų faktinių ir teisinių aplinkybių kontrolę, leidžiančią tinkamai ištaisyti situaciją konstatavus pažeidimą, intensyvumą, o ne apie jos vykdymo momentą.

- 42 Be to, reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 112 punkte Bendrasis Teismas priminė, kad Sąjungos teismas, kai jame pareiškiamas ieškinys dėl sprendimo atlikti patikrinimą panaikinimo, vykdo ir fakto, ir teisės kontrolę ir turi teisę vertinti įrodymus bei panaikinti ginčijamą sprendimą.
- 43 Reikia konstatuoti, kad ši analizė taip pat atitinka nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, kaip antai nurodytą šio sprendimo 34 punkte. Todėl skundžiamo sprendimo 109–112 punktuose pateiktuose Bendrojo Teismo vertinimuose nėra jokios teisės klaidos.
- 44 Be to, priešingai, nei tvirtina *Deutsche Bahn*, pripažįstama įmonių, kurioms skirtas sprendimas atlikti patikrinimą, galimybė ginčyti šio sprendimo teisėtumą ir tai, kaip savo išvados 46 punkte pažymėjo generalinis advokatas, jos gali daryti gavusios pranešimą apie minėtą sprendimą, o tai reiškia, jog tam, kad pareikštų ieškinį dėl panaikinimo Sąjungos teismuose, įmonė nėra priversta laukti, kol Komisija priims galutinį sprendimą dėl įtariamo konkurencijos taisyklių pažeidimo.
- 45 Galiausiai skundžiamo sprendimo 113 punkte Bendrasis Teismas, atsižvelgdamas į Sąjungos teisėje numatytas garantijas siekiant užtikrinti teisę į veiksmingą teisminę gynybą, priminė Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią panaikinus sprendimą atlikti patikrinimą arba konstatavus pažeidimą per patikrinimą Komisija negali procedūros dėl pažeidimo tikslais naudoti taip surinktos informacijos (Sprendimo *Roquette Frères*, C-94/00, EU:C:2002:603, 49 punktas).
- 46 Iš to, kas išdėstyta, matyti, jog Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad pagrindinė teisė į veiksmingą teisminę apsaugą, kaip antai garantuojama pagal EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, nepažeidžiama dėl aplinkybės, kad neatlikta išankstinė teisminė kontrolė.
- 47 Šiuo aspektu reikia priminti, kad ši pagrindinė teisė yra bendrasis Sąjungos teisės principas, šiuo metu įtvirtintas Chartijos 47 straipsnyje, kuris Sąjungos teisėje atitinka EŽTK 6 straipsnio 1 dalį (šiuo klausimu, be kita ko, žr. Sprendimo *Chalkor / Komisija*, C-386/10 P, EU:C:2011:815, 52 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką; Sprendimo *Telefónica ir Telefónica de España / Komisija*, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, 40 punktą ir Sprendimo *CB / Komisija*, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, 43 punktą).
- 48 Dėl pirma išdėstytų priežasčių taip pat reikia konstatuoti, kad nenustatytas joks Chartijos 47 straipsnio pažeidimas.
- 49 Todėl reikia atmesti antrąjį šio apeliacinio skundo pagrindą.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su teisės į gynybą pažeidimu atsižvelgiant į atliekant pirmąjį patikrinimą padarytus pažeidimus

Deutsche Bahn argumentai

- 50 *Deutsche Bahn* kaltina Bendrąjį Teismą tuo, jog skundžiamo sprendimo 162 punkte šis nusprendė, kad prieš priimdama pirmą sprendimą atlikti patikrinimą Komisija galėjo teisėtai informuoti savo pareigūnus apie su DUSS susijusius įtarimus.
- 51 Savo veiksmais Komisija sąmoningai sukėlė riziką, jog dėl jos pareigūnams pateiktos informacijos dėl DUSS bylos jie turėtų savo dėmesį konkrečiai sutelkti į dokumentus dėl DUSS, nepaisant to, kad jie nesusiję su pirmojo patikrinimo objektu. Todėl, priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, draudimo naudoti su tikrinimo tikslu nesusijusius dokumentus išimtis, kurią Sprendime *Dow Benelux / Komisija* (85/87, EU:C:1989:379) pripažino Teisingumo Teismas, nebuvo taikytina.
- 52 Be to, *Deutsche Bahn* teigia, kad šis Komisijos pareigūnų išankstinis informavimas apie su DUSS susijusia byla nebuvo būtinas veiksmingam konkurencijos taisyklių įgyvendinimui.

- 53 Komisija ginčija *Deutsche Bahn* pateiktą argumentą dėl Bendrojo Teismo padarytos teisės klaidos priėmus atsitiktinai nustatytas aplinkybes, nes tai susiję su konstatuotomis faktinėmis aplinkybėmis, kurios negali būti svarstomos apeliacinėje instancijoje.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 54 Kalbant apie šio apeliacinio skundo pagrindo priimtinumą, kurį ginčija Komisija, visų pirma reikia konstatuoti, jog *Deutsche Bahn* ne tik prašo Teisingumo Teismo iš naujo įvertinti faktines aplinkybes, bet ir nurodo teisės klaidą, kurią Bendrasis Teismas padarė nusprendęs, kad pateikdama bendro pobūdžio informaciją apie bylą Komisija prieš pirmąjį patikrinimą galėjo teisėtai informuoti savo pareigūnus apie įtarimų dėl DUSS egzistavimą.
- 55 Taigi trečiasis apeliacinio skundo pagrindas yra priimtinas.
- 56 Dėl esmės reikia priminti, jog Reglamento Nr. 1/2003 20 straipsnio 4 dalyje reikalaujama, kad Komisija motyvuotų sprendimą atlikti patikrinimą ir nurodytų patikrinimo objektą ir tikslą, o tai, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, yra esminis reikalavimas ne tik siekiant parodyti numatomo įsikišimo į atitinkamų įmonių veiklą pagrįstumą; tai taip pat leidžia joms suprasti pareigos bendradarbiauti apimtį, kartu užtikrinant jų teisę į gynybą (Sprendimo *Roquette Frères*, C-94/00, EU:C:2002:603, 47 punktas ir Sprendimo *Nexans ir Nexans France / Komisija*, C-37/13 P, EU:C:2014:2030, 34 punktą).
- 57 Be to, pagal Reglamento Nr. 1/2003 28 straipsnio 1 dalį atliekant patikrinimus surinkta informacija negali būti naudojama kitiems nei įgaliojime ar sprendime atlikti patikrinimą nurodytiems tikslams (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Dow Benelux / Komisija*, 85/87, EU:C:1989:379, 17 punktą).
- 58 Šiuo aspektu Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad šiuo reikalavimu siekiama užtikrinti ne tik profesinę paslaptį, aiškiai nurodytą minėtame 28 straipsnyje, bet ir įmonių teisę į gynybą, kurią siekiama garantuoti pagal 20 straipsnio 4 dalį. Ši teisė būtų iš tikrųjų rimtai pažeista, jei Komisija galėtų remtis prieš šias įmones per patikrinimą surinktais įrodymais, nesusijusiais su patikrinimo objektu ir tikslu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Dow Benelux / Komisija*, 85/87, EU:C:1989:379, 18 punktą).
- 59 Tačiau remiantis tuo negalima daryti išvados, jog Komisija neturi teisės pradėti tyrimo procedūros, siekdama patikrinti duomenų teisingumą arba papildyti neseniai per ankstesnį patikrinimą surinktą informaciją, jeigu iš šios informacijos būtų matyti, kad atliekami Sutarties konkurencijos taisyklėms prieštaraujantys veiksmai. Iš tiesų toks draudimas viršytų tai, kas būtina tam, kad būtų apsaugota profesinė paslaptis ir teisė į gynybą, todėl būtų nepateisinama kliūtis Komisijai atlikti savo užduotį prižiūrėti konkurencijos taisyklių laikymąsi bendrojoje rinkoje ir nustatyti SESV 101 ir 102 straipsnių pažeidimus (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Dow Benelux / Komisija*, 85/87, EU:C:1989:379, 19 punktą).
- 60 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, pirma, Komisija privalo motyvuoti sprendimą atlikti patikrinimą. Antra, kadangi motyvuojant šį sprendimą apibrėžiama Komisijos pareigūnams suteiktų įgaliojimų apimtis, gali būti ieškoma tik su patikrinimo objektu susijusių dokumentų.
- 61 Nagrinėjamu atveju iš skundžiamo sprendimo 162 punkto ir Komisijos per teismo posėdį padarytų pareiškimų matyti, kad ji nedelsdama, prieš atliekant pirmąjį patikrinimą, informavo savo pareigūnus apie tai, kad dėl *Deutsche Bahn* paduotas kitas skundas, susijęs su jos dukterine bendrove DUSS.

- 62 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kaip savo išvados 69 punkte pabrėžė generalinis advokatas, kad patikrinimo veiksmingumas reiškia, kad Komisija prieš patikrinimą savo įgaliotiems pareigūnams pateikia visą informaciją, kuri leistų jiems suprasti galimo konkurencijos taisyklių pažeidimo pobūdį ir apimtį, ir su paties patikrinimo strategija susijusią informaciją, tačiau visa ši informacija turi atitikti vienintelį patikrinimo, kurį nurodyta atlikti priėmus sprendimą, objektą.
- 63 Tačiau, nors skundžiamo sprendimo 75 punkte Bendrasis Teismas teisingai nurodė, jog Komisijos sprendimui atlikti patikrinimą taikoma pareiga motyvuoti, reikia konstatuoti, kad jis nenusprendė, jog jeigu Komisija prieš atliekant pirmąjį patikrinimą informavo savo pareigūnus apie tai, kad dėl atitinkamos įmonės paduotas dar vienas skundas, šio patikrinimo objektas, nurodytas tame sprendime, taip pat turėjo apimti su šiuo dar vienu skundu susijusius elementus.
- 64 Kadangi minėta išankstinė informacija yra ne bendro pobūdžio informacija apie bylą, o informacija apie paduotą atskirą skundą, ji nesusijusi su pirmo sprendimo atlikti patikrinimą objektu. Todėl tuo, kad šio sprendimo atlikti patikrinimą objekte nenurodytas minėtas skundas, pažeidžiama pareiga motyvuoti ir atitinkamos įmonės teisė į gynybą.
- 65 Be to, svarbu konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 134 punkte Bendrasis Teismas aiškiai nurodė, jog aplinkybė, kad antras sprendimas atlikti patikrinimą buvo priimtas vykstant pirmajam patikrinimui, rodo per pastarąjį surinktos informacijos svarbą antrajai patikrinimo procedūrai ir kad trečiasis patikrinimas, be jokių abejonų, buvo iš dalies pagrįstas per pirmuosius du patikrinimus surinkta informacija. Jis padarė išvadą, kad aplinkybės, kuriomis per pirmąjį patikrinimą buvo surinkta su DUSS susijusi informacija, gali daryti poveikį antro ir trečio sprendimų atlikti patikrinimus teisėtumui.
- 66 Taigi atliekant pirmąjį patikrinimą buvo padarytas pažeidimas, nes Komisijos pareigūnai, iš anksto turėdami su minėto patikrinimo objektu nesusijusias informacijas, paėmė dokumentus, nepatenkančius į patikrinimo apimtį, apibrėžtą pirmame sprendime atlikti patikrinimą.
- 67 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 162 punkte konstatavo, kad Komisijos pareigūnų informavimas prieš priimant pirmą sprendimą atlikti patikrinimą apie paduotą skundą dėl DUSS buvo teisėtas kaip bendro pobūdžio informacija apie bylą, be to, nenurodė to priežasčių, nors tokia išankstinė informacija akivaizdžiai nėra susijusi su šio pirmo sprendimo atlikti patikrinimą objektu ir taip dėl tos informacijos nepaisoma garantijų, kurios yra Komisijos patikrinimo įgaliojimų pagrindas.
- 68 Tokiomis aplinkybėmis trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia pripažinti pagrįstu.
- 69 Todėl reikia panaikinti skundžiamą sprendimą, nesant reikalo nagrinėti *Deutsche Bahn* nurodyto ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo.

Dėl ieškinio Bendrajame Teisme

- 70 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmą pastraipą, kai Bendrojo Teismo sprendimas yra panaikinamas, Teisingumo Teismas pats gali priimti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima daryti. Būtent taip yra nagrinėjamu atveju.
- 71 Iš šio sprendimo 56–67 punktų matyti, kad apeliacinis skundas pagrįstas ir reikia panaikinti antrą ir trečią sprendimus atlikti patikrinimus dėl teisės į gynybą pažeidimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 72 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 73 Pagal minėto procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 184 straipsnio 1 dalį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 74 Pagal minėto reglamento 138 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Tačiau Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad, be savo bylinėjimosi išlaidų, šalis turi padengti dalį kitos šalies bylinėjimosi išlaidų, jeigu tai pateisinama atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos aplinkybes.
- 75 Kadangi *Deutsche Bahn* apeliacinis skundas yra iš dalies tenkinamas, iš Komisijos, be pusės jos pačios su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų, reikia priteisti pusę *Deutsche Bahn* šiame procese patirtų bylinėjimosi išlaidų. *Deutsche Bahn* padengia pusę savo su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų ir pusę Komisijos šiame procese patirtų bylinėjimosi išlaidų.
- 76 Kalbant apie pirmojoje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas, pažymėtina, kad Komisija turės padengti su bylomis T-290/11 ir T-521/11 susijusias bylinėjimosi išlaidas, o apeliančės – su byla T-289/11 susijusias bylinėjimosi išlaidas.
- 77 Pagal Procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį įstojusios į bylą valstybės narės pačios padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Pagal šią nuostatą Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas pirmojoje ir apeliacinėje instancijose.
- 78 Pagal to paties reglamento 140 straipsnio 2 dalį ELPA priežiūros institucija padengia savo bylinėjimosi išlaidas, jeigu įstoja į bylą. Todėl ELPA priežiūros institucija padengia savo bylinėjimosi išlaidas pirmojoje ir apeliacinėje instancijose.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Panaikinti Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Deutsche Bahn ir kt. / Komisija* (T-289/11, T-290/11 ir T-521/11, EU:T:2013:404) tiek, kiek juo buvo atmestas ieškinys dėl antro ir trečio sprendimų atlikti patikrinimus (2011 m. kovo 30 d. Sprendimas C(2011) 2365 ir 2011 m. liepos 14 d. Sprendimas C(2011) 5230).
2. Panaikinti 2011 m. kovo 30 d. Komisijos sprendimą C(2011) 2365 ir 2011 m. liepos 14 d. Komisijos sprendimą C(2011) 5230.
3. Atmesti likusią apeliacinio skundo dalį.
4. Priteisti iš *Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH ir DB Schenker Rail Deutschland AG* pusę savo su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų ir pusę Komisijos šiame procese patirtų bylinėjimosi išlaidų.
5. Priteisti iš Europos Komisijos pusę savo su šiuo apeliaciniu procesu susijusių bylinėjimosi išlaidų ir pusę *Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH ir DB Schenker Rail Deutschland AG* šiame procese patirtų bylinėjimosi išlaidų.

6. Priteisti iš *Deutsche Bahn AG, DB Mobility Logistics AG, DB Energie GmbH, DB Netz AG, Deutsche Umschlaggesellschaft Schiene-Straße (DUSS) mbH, DB Schenker Rail GmbH ir DB Schenker Rail Deutschland AG* su byla T-289/11 susijusias bylinėjimosi išlaidas.
7. Priteisti iš Komisijos su bylomis T-290/11 ir T-521/11 susijusias bylinėjimosi išlaidas.
8. Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
9. ELPA priežiūros institucija padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.